

KRAJ

příloha Libereckého kraje
červenec—srpen 2016

UDÁLOST MĚSÍCE

KOZÁKOV CHALLENGE 2016

Ve dnech 19.–23. července se na Kozákově uskuteční již 8. ročník závodu série mistrovství světa v downhillovém skateboardingu, který pravidelně přiláká ty nejlepší světové jezdce v této sportovní disciplíně. Závod, který svým významem je vůbec nejprestižnějším na českém území, se zároveň koná jako oficiální mistrovství republiky v longboardingu. Vstup a ubytování v kempu je zdarma.

Kozákov Challenge se poprvé konal v roce 2009 jako první závod svého druhu v bývalém východním bloku. Téměř 2,5 km dlouhá trať, která je oblíbená jak mezi závodníky, tak mezi diváky, začíná na samém vrcholu Kozákova a končí pod jeho úpatím ve vesnici Záhoří. Skládá se ze dvou dlouhých rovných úseků, kde závodníci nabírají rychlost přesahující až 100 km/h, a prostředního úseku složeného z divácky atraktivních zatáček, v kterých o předjíždění a hlavně pády není nouze. Bezpečnost závodníků i diváků zajišťují záchranné sítě a tisíce slaměných balíků. Na dvě stovky elitních jezdců z celého světa se postupně představí hned ve třech disciplínách: longboard (jezdí se vestoje), classic luge a streetluge (jezdí se vleže). V kategorii longboard se letos poprvé otevírá kategorie Masters, do které spadají jezdci starší 35 let. Samostatné kategorie mají jako každý rok

i ženy a junioři. Nebude chybět evropská ani zámořská špička včetně mistrů světa Patricka Switzera nebo Kevina Reimera. V úterý a ve středu (19. a 20. července) proběhnou vždy od 10 do 18 hodin volné jízdy (tzv. freeridy). Ve čtvrtek a pátek je od 10 do 18 hodin na programu kvalifikace. Samotným závodům je věnována sobota od 8 do 19 hodin. V tentýž den večer proběhne i vyhlášení a dekorování vítězů. Pro diváky, kterých se jen v loňském roce sešlo na osm tisíc, je připraven bohatý doprovodný program, v party stanu s občerstvením se každý večer můžete těšit na promítání filmů a celonoční hudební vystoupení známých DJů a skupin. ←

Více informací na www.kozakovchallenge.cz

Text: Petr Vondřích

Foto: CGSA/Tomáš Teglý

NA KRAJI

KTERÁ OBEC SE STANE VESNICÍ ROKU?

Celkem sedmáct obcí z regionu se uchází o titul Vesnice roku Libereckého kraje 2016. Loňským vítězem se stala Mříčná. Do letošního ročníku se přihlásily: Albrechtice v Jizerských horách, Dlouhý Most, Heřmanice, Chuchelna, Kobyly, Kravaře, Kruh, Kunratice, Loučky, Maršovice, Osečná, Prysk, Svijany, Tatobity, Velký Valtinov, Zahradky a Zlatá Olešnice. Nejúspěšnější obec bude vyhlášena 10. srpna na své domácí půdě. Vítěz pak automaticky postupuje do celostátního kola Vesnice roku 2016, které proběhne na přelomu srpna a září.

NOVÍ MISTŘI ŘEMESLA

Kovář Jaroslav Mojsl z Turnova, sklář Jaroslav Sochor ze Železného Brodu a výrobce masek Zdeněk Rydygr jsou novými držiteli titulu Mistr tradiční rukodělné výroby Libereckého kraje. Připojili se tak k dalším patnácti držitelům ocenění, které kraj uděluje již od roku 2012 v rámci tradičních Staročeských řemeslnických trhů v Turnově. „*Díky takovým lidem se stále udržují při životě tradiční a původní řemesla. Za práci, kterou odvádí, si určitě zaslouží nejenom titul mistrů řemesel, ale i obdiv nás všech méně manuálně zručných,*“ řekl hejtman Martin Půta.

OPRAVA SILNIC V ČESKÉM RÁJI

Liberecký kraj začal pracovat na kompletních rekonstrukcích silnic III/28115 Troskovice (Krčák, Vidlák) a III/28116 Borek–Troskovice. Jedná se o dvě nejnákladnější stavby, které bude kraj na své silniční síti letos realizovat. Rekonstrukce, které přijdou na více než 75,7 mil. Kč, by měly být hotové nejpozději do konce října. „*V současné době máme na krajské silniční síti připraveno 57 akcí za 405 mil. Kč. V letošním roce máme v plánu opravit minimálně 90 km úseků silnic a k tomu devět mostů ve všech částech kraje,*“ uvedl hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

DOTACE PRO OBLASTI ZATÍŽENÝCH TĚŽBOU V DOLE TUROW

Liberecký kraj poskytne městům Frýdlant, Hrádek nad Nisou a Chrastava dotaci ve výši 6,5 mil. Kč na zajištění zásobování pitnou vodou v oblastech zatížených těžbou hnědého uhlí v polském dole Turów. Na českém území v blízkosti dolu došlo v minulosti vlivem čerpání důlních vod nejen k radikálnímu snížení hladiny podzemní vody, ale také poklesu celého vodního režimu, a to včetně snížení průtoku některých povrchových toků. Finanční prostředky budou poskytnuty na opatření pro připojení vodovodu, zpracování

Vítězkou sedmého ročníku prestižního ocenění Žena regionu se za Liberecký kraj stala Věra Strnadová, která se dlouhodobě věnuje bourání bariér a zlepšování života neslyšících. Po nemoci v dětství zcela ohluchla a vyrůstala v dětském domově, později sama bez pomoci rodinného zázemí vychovala syna. Přes svůj handicap a nepříznivý start do života účinně pomáhá formou dobrovolnické práce jiným lidem. Foto: Liberecký kraj

projektové dokumentace nebo opatření na stávajících rozváděcích sítích.

LIDOVÉ STAVBY LIBERECKÉHO KRAJE

Nová kniha detailně přibližuje lidové stavitelství v našem kraji, když poukazuje na nejzajímavější, nejcennější dochované lidové stavby a jejich soubory. Čtenáři se v jedenácti kapitolách seznámí s charakteristickými rysy bohatého a různorodého památkového fondu lidového stavitelství na území regionu. Publikace bude k dostání v Krajské vědecké knihovně, Severočeském muzeu a Oblastní galerii v Liberci, dále pak v turnovském a českolipském muzeu.

MAJETKOVÉ ZMĚNY V ČESKOLIPSKÉ NEMOCNICI

Liberecký kraj nabídl městu Česká Lípa majetkový vstup do společnosti Nemocnice s poliklinikou Česká Lípa. Město by se mělo stát minoritním akcionářem nemocnice a získat 49% podíl. Liberecký kraj by si ponechal 51% podíl ve společnosti. „*Vstupem města do vlastnictví získáme silného partnera, který podpoří další rozvoj a investice do nemocnice,*“ uvedl hejtman Martin Půta.

STAVBA ROKU

Liberecký kraj vyhlásil ve spolupráci s partnerskými organizacemi z oblasti stavebnictví již 12. ročník soutěže Stavba roku Libereckého kraje. V minulých ročnících byla například oceněna revitalizace městských lázní v Liberci na galerijní objekt nebo stavba kulturního centra ve Vratislavicích nad Nisou. Do soutěže se již tradičně může zapojit také široká veřejnost, která bude moci v průběhu letních měsíců hlasovat o udělení Ceny Sympatie. Více informací na www.stavbarokulibereckehokraje.cz. ←

Více informací na www.kraj-lbc.cz/aktuality

KRAJŠTÍ ZASTUPITELÉ

K VĚCI

Jaké ne příliš známé místo v Českém ráji byste doporučili navštívit a proč?

LENKA KADLECOVÁ (ČSSD)

Návštěvníky našeho kraje, ale i místní obyvatele, bych poslala na Humprecht. Tento úchvatný lovecký zámeček ze 17. století, který stojí 600 metrů od centra Sobotky, je podle mého názoru tak trochu stran obecného zájmu. Asi se není co divit, protože Český ráj je plný lákavých zajímavostí a je těžké si vybrat.

KATEŘINA KLIKAROVÁ (KSČM)

Je těžké najít v Českém ráji ne příliš známé místo. Jmenovala bych zříceninu skalního hradu Rotštejn v Klokočských skalách, kde si po jeho zániku lidé tesali příbytky do skal a rybník Vidlák, u něhož se nachází přírodní rezervace Rašeliniště Vidlák.

VLADIMÍR RICHTER (ODS)

Rád bych upozornil na Borecké skály poblíž Rovenska pod Troskami. Nabízejí prostor pro příjemnou turistiku zájemcům více i méně tělesně zdatným. Ostatně i samotné město Rovensko stojí za návštěvu, a to nejen kvůli unikátním rebelským obráceným zvonům.

ALENA LOSOVÁ (PRO LK)

Český ráj se pyšní rozmanitostí přírodní krás, historickými a kulturními památkami, které doporučuji navštívit všechny. Návštěva Klokočských skal na Turnovsku, se stopami po nejstarším pravěké osídlení, bude určitě pro turisty jedním z cílů.

LENA MLEJNKOVÁ (SLK)

Nový okruh geologických zastavení Mikroregionu Kozákov nabízí pohled na vrásnění a zlomy, které po miliony let vytvářely vzhled krajiny. Na jednom z míst můžeme vidět nejstarší horninu v Českém ráji datovanou na 545 milionů let, do níž se neustále zakusuje řeka Jizera.

ZUZANA KOCUMOVÁ (ZPLK)

Vzhledem k tomu, že se mi splnil dětský sen a Český ráj znám nejen z pozice chodce, ale i z ptačího pohledu horolezce, tak pro mě nejsou krásnější místa než vršky skalních věžiček, kde se do vás opírají paprsky slunce, šumí vítr v korunách stromů pod vámi a mraky letí nad hlavou. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na www.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo

- 1 | Eva Kubínová ve svém libereckém ateliéru, kde vznikla většina jejích děl. Foto: Petr Vondřich
- 2 | S rodinou na zahradě domu v rodném Jičíně (Eva Kubínová sedí druhá zleva). Foto: archiv E. Kubínové
- 3 | Od roku 2009 si Eva Kubínová kreslí svůj osobní deník, ve kterém zachycuje nejvýraznější zážitky nebo náladu dne. Foto: archiv E. Kubínové

OSOBNOST KRAJE

EVA KUBÍNOVÁ

Tvorba jen málokterého umělce je tak bezprostředně spjata s místem, kde žije, jako je tomu u akademické malířky a vysokoškolské pedagožky Evy Kubínové (91). Příroda jejích milovaných Jizerských hor se stala hlavní inspirací a podkladem pro osobité dřevorezy, v nichž dokázala jedinečným způsobem ztvárnit rozmanité lidské příběhy a pocity. V roce 2015 obdržela Poctu hejtmána Libereckého kraje za celoživotní přínos v oblasti kultury.

V Liberci žijete nepřetržitě od začátku padesátých let. Čím je pro vás tak mimořádný?

Do Jizerských hor jsem jezdila už jako dítě, ještě když jsme bydleli v Jičíně. A už tehdy jsem si to tady zamilovala. Takže když manžel dostal umístěnku do liberecké nemocnice, měla jsem velkou radost a moc jsem se do Liberce těšila.

Vážně? Z Prahy jste se těšila do Liberce? Lidé to mají dnes většinou obráceně...

Opravdu jsem se moc těšila. Liberec byl pro mě zajímavý nejen kvůli krásné přírodě, ale také proto, že to v tehdejší nelehké době bylo místo, kde dostalo šanci působit mnoho mladých, talentovaných umělců, což by v Praze padesátých let nebylo ani omylem možné. Do odlehleho pohraničního regionu ještě nebylo tehdy přece jen tolik vidět.

To ale nemělo trvat věčně – v roce 1971 vás komunisté propustili ze zaměstnání na Pedagogické fakultě v Ústí nad Labem. Prý abych už dál nemohla kazit studenty. Ale mělo to i své výhody – za půl roku mě čekala

moc důležitá výstava v brněnském Domu pánů z Kunštátu a já měla najednou spoustu času se na ni pořádně připravit. V té době vznikl můj zásadní cyklus deseti černobílých dřevorezů Dobro a zlo. Zjistila jsem, že v nich můžu vyjádřit všechno, co mě trápí, števe, aniž by oni na to přišli. Občas mi nadávali do surrealismu, ale to bylo vše. Politické věci v dřevorezech nikdy nepoznali.

Přesto netrvalo dlouho a tehdejší režim vám zakázal i vystavovat.

Vyhodili mě úplně odevšad. I z divadla.

Z toho divadla, pro které jste během více než dvaceti let vytvořila nezapomenutelné kostýmy pro celou řadu představení především českých oper (Prodaná nevěsta, Čert a káča, Rusalka a mnoho dalších). Jak jste se ke spolupráci s libereckým Divadlem F. X. Šaldy vlastně dostala?

Moje spolupráce s divadlem začala brzy po našem příchodu do Liberce. Místní baletní soubor tehdy připravoval Slovanské tance a na kostýmy oslovili mého někdejšího profesora z UMPRUM Karla Svolinského, s kterým předtím úspěšně spolupracovali už při Prodané nevěstě. A on jim řekl: „Nedávno přišla do Liberce moje žákyně. Dejte to jí, já za ní stojím.“

Liberec musíte za ta léta znát úplně nazpaměť. Jaké je zde vaše oblíbené místo?

Nejvíce se mi líbí krásné staré stromy, kterých je tady spousta a díky parkům i přímo uprostřed města. Moc ráda to mám v Lidových sadech, často také jezdím na konečné

městských autobusů do Rudolfova nebo Krásné Studánky. Tam také najdete mnoho pěkných stromů.

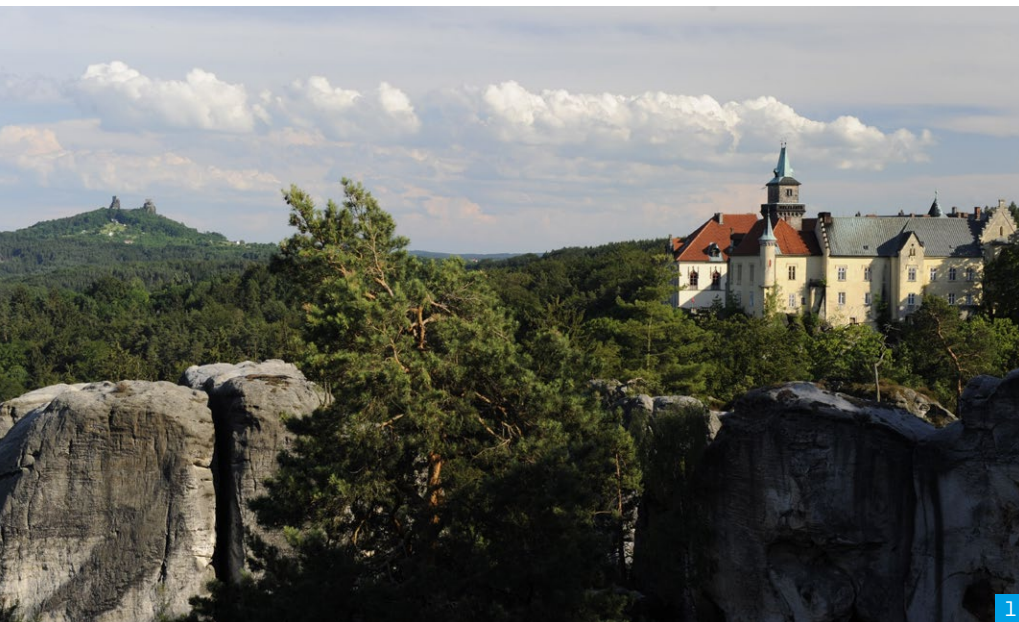
Kromě Liberce a krajiny Jizerských hor bylo pro vás velkou inspirací také moře. Co vás na něm nejvíce přitahuje?

Když jsme začátkem šedesátých let začali jezdit k moři do tehdejší Jugoslávie, vypadalo to tam úplně jinak než dnes. Nebyli tam skoro žádní turisté, spali jsme hlavně na ostrovech, kam jsme jezdili kanoí, kterou manžel s vědeckým přístupem upravil pro mořeplavbu. Byla to ta pravá romantika. Ale nejvíce si mě získala nádherná barevná kombinace bílého vápence a modrého moře.

Vaše tvorba ale zůstane především spjata s dřevorezem. Co vás na práci s dřevem tak přitahuje?

Inspiruje mě rytmus a lineární struktura dřeva i jeho „chyby“ – narušení životem. Tvořit ve dřevě je jako vést rozhovor – nikdy přesně nevíte, co odpoví. V kresbách letokruhů je zachycený život, růst, rány i stárnutí a umírání bytosti stromu. Podobají se lidským příběhům. ←

Autor rozhovoru: Petr Vondřich

KRAJEM

ČESKÝ RÁJ

Trosky, Hrubá Skála, Valdštejn, Suché skály, Pantheon – pokud vám tyto názvy nezní aspoň trochu povědomě, musíte být z jiné planety nebo jste ani jednou nebyli na školním výletě. Spíš to ale bude tak, že jste na všech těchto místech byli minimálně pětkrát a absolutně netušíte, proč byste si o nich měli znovu číst. Nebojte, nebudete. Český ráj totiž nabízí mnohem, mnohem víc a ne vždy se o tom tak docela ví. Trosky zná každý, ale co třeba takový [Kumburk](#)? Romantická zřícenina někdejšího majestátného hradu ležící na samé východní hranici Libereckého kraje nabízí nádherný kruhový výhled, o jehož výjimečnosti nemusíte vůbec pochybovat – dvě nadšené návštěvy Karla Hynka Máchy jsou tou nejspolehlivější zárukou. U Zrcadlové kozy se už pokoušel občerstvit asi úplně každý, ale poseděli jste někdy v klasických hospodách [Na Klepaně](#) nebo v [Košově](#)? Každý ví, že v Českém ráji tráví dny svého volna Jiřina Bohdalová nebo Lucie Bílá, ale slyšeli jste o tom, že v Železnici strávila téměř celé své dětství světová supermodelka [Karolína Kurková](#)? Obdivování podzemních krás Bozkovských jeskyň máme také asi už každý za sebou, ale jen málokdo z nás se byl někdy podívat u [Ondříkovického pseudokrasového systému](#). Jeho součástí je i [pramen Bezednice](#) ve [Vazoveckém údolí](#), v kterém voda vyvěrá poté, co předtím tekla skryta v podzemí. Podle pověsti v ní kdysi beze stopy zmizel rytíř i s koněm. Autobusových

zastávek je po Českém ráji celá spousta, ale jen jedna jediná vypadá tak nádherně jako ta ručně vyřezávaná ze dřeva v [Kyjích](#). O krásách lidové architektury jsme se byli v Dlaskově nebo Kopicově statku přesvědčit asi už úplně všichni, ale co pohádková roubenka s obrem jako z Hvězdných válek v [Krčkovicích](#)? Každý z nás si to alespoň jednou dofuněl na Kozákovo nebo Tábor, ale vydrápat se na [Sokol](#), to je teprve výkon! V souvislosti s oslavami 700. výročí narození Karla IV. je jistě zajímavé, že to byl právě Otec vlasti, kdo v roce 1360 udělil panu Ješkovi z Rotštejna pro obec [Klokočí](#) městské právo trhovní. O Českém ráji jako mekce českého horolezectví nikdo také asi nepochybuje, proto možná řada z vás překvapí, že celou řadu prvovýstupů zde mají na kontě [němečtí lezci](#). Tragickou smrt parashutistů ze skupiny Antimony na rovenském koupališti si připomínáme každým rokem, [vraždu 365 německých odzbrojených vojáků, civilistů, žen a dětí](#) jen o několik stovek metrů dál už méně. O poznání veselejší historie se pojí s tisíciletou [Tatobitskou lípou](#), která se v letošním hlasování o Evropský strom roku umístila na vynikajícím druhém místě. Novogotickými krásami zámku Sychrov se kochal asi také každý z nás, ale vytříbenou funkcionalistickou elegancí nedaleké [ozdravovny v Radostíně](#) musí většina z nás teprve ještě odhalit. ←

Text: Petr Vondřich

- 1 | Zámek Hrubá Skála a zřícenina hradu Trosky z Mariánské vyhlídky – Český ráj tak, jak ho zná a zažil snad úplně každý. Je nejvyšší čas prozkoumat ta méně známá místa. Foto: Sdružení Český ráj (www.cesky-raj.info)
- 2 | Hostinec Na Košově, který najdete na staré cestě z Lomnice nad Popelkou do Jiřína, nabízí příjemné posezení už od roku 1621. Foto: archiv Hostince Na Košově
- 3 | Na zápraží pohádkového domku v Krčkovicích vysedává záhadné stvoření. Foto: Miloš Masare
- 4 | Nejkrásnější autobusovou zastávku nejen v Českém ráji mají ve vesničce Kyje. Foto: Petr Vondřich
- 5 | Na obálce a uvnitř vůbec prvního čísla dnes už světově známého německého módního časopisu Achtung se v roce 2003 objevila Karolína Kurková. Na tom by nebylo zas až tak nic zvláštního, kdyby všechny fotografie nevznikly v Českém ráji, kde česká supermodelka prožila u babičky většinu svého dětství. Foto: Achtung – Zeitschrift für Mode/Gregor Hohenberg

KRAJ. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.

Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČ 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedou je Petr Vondřich. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.

Číslo 07–08/2016 vyšlo 1. července 2016, uzávěrka byla 15. června 2016.

magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk